

Gmina Paprotnia

Położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w północnej części powiatu siedleckiego. Odległość od miasta powiatowego – Siedlce wynosi ok. 20 km, a od Warszawy ok. 120 km. Zajmuje powierzchnię 81,43 km², liczy ok. 2800 mieszkańców zamieszkałych w 22 sołectwach. Jest to gmina typowo rolnicza. 82,47 % powierzchni gminy zajmują grunty orne i lasy, pozostałe 17,53% stanowią nieużytki, tereny zabudowane, drogi, rowy oraz tereny zieleni. Warunki do rozwoju produkcji rolnej są dobre i należy odczytywać je w kategoriach korzystnych warunków o właściwych stosunkach wodno – powietrznych. Gleby te są odpowiednie do uprawy pszenicy, żyta, ziemniaków i ten typ upraw dominuje w produkcji rolniczej. Podstawową rolę w powiązaniach zewnętrznych gminy pełnią drogi powiatowe Siedlce – Paprotnia – Korczew oraz Sokołów Podlaski – Paprotnia. Przez obszar Gminy przebiega 48 km dróg powiatowych i 51 km dróg gminnych. Gmina w całości jest zwodociągowana, a sieć wodociągowa liczy 52,6 km linii wodociągowej. Woda nie wymaga uzdatniania, spełnia wszelkie wymogi unijne. W trosce o czyste środowisko zbudowaliśmy oczyszczalnię ścieków, a budowa kanalizacji jest w trakcie realizacji. Przez teren gminy przebiega jedna z najbardziej malowniczych tras rowerowych Siedlce- Jabłonna Lacka – Skrzyszew- Paprotnia – Siedlce oraz oznakowana przez PTTK o/Siedlce rowerowa trasa Paprocka i trasa Drohiczyńska. Wyznaczona została również Droga Jakubowa, której pielgrzymkowym celem jest Santiago de Compostela (Hiszpania). Gmina jest członkiem Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania – Tygiel Dolina Bugu” oraz „Podlaskie Stowarzyszenie Gmin”

Zabytki

Na terenie Gminy Paprotnia najwartościowszym zabytkiem jest drewniany orientowany kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja w Paprotni wraz z drewnianą dzwonnica. Budowę Kościoła p.w. Świętego Bartłomieja Apostoła wraz z Dzwonnica w Paprotni rozpoczął Baltazar Ciecierski w 1749r, a kontynuował jego syn Jakub w 1750 r. Wzniesienie zrębu ścian i dachu ukończono w 1750 r., natomiast prace wykończeniowe ciągnęły się kilka lat. Patronami świątyni byli Paproccy i Ciecierscy. Kościół przebudowany został w 1906 r, czynny do 1876 r., kiedy to władze carskie nakazały jego zamknięcie, a wiernych włączyły do parafii Wyrozęby. Po wydaniu w 1905 r. edyktu tolerancyjnego zezwolono na przywrócenie go do kultu. W 1906 r. staraniem ks. Władysława Górskiego został wyremontowany i przebudowany. Parafię reaktywowano w 1919 r. Na miejscu dawnego walącego się kościoła powstał zupełnie nowy – dziś istniejący. Od tego czasu nie ulegał zasadniczym zmianom. Przeprowadzono jedynie remonty, które polegały m.in. na: naprawie blaszanego pokrycia dachu, ułożeniu chodnika przed kościołem, pomalowaniu świątyni na zewnątrz i od wewnątrz farbą olejną oraz przeprowadzenie elektryfikacji, naprawie okien i wymianie wszystkich witraży. Konstrukcja budynku jest drewniana. Kościół umiejscowiony jest na wzniesieniu, w centrum wsi, otoczony jest parkanem. Zabytek zbudowany został na planie krzyża łacińskiego, utworzonego z symetrycznie umieszczonych kaplic charakterystycznych dla stylu barokowego. Poza planem krzyża charakterystyczną dla baroku cechą jest symetria rozmieszczenia okien, ich kształt- półkolisty zamknięty. Nad wejściem głównym znajduje się drewniany chór, na który prowadzą schody z drewna.

Kościół parafialny dla katolików obrządku greko-katolickiego ufundował w 1545 r. książę Bohdan Sapieha. Od 1875 r. został zamieniony na cerkiew, rekoncyliowany w 1918 r. Parafię wznowiono w 1921 r. Obecny kościół parafialny jest murowany, wybudowany w latach 1940-1942, w stylu eklektycznym, staraniem ks. Stanisława Pielasy. Konsekrowany w 1946 r. przez Bpa Ignacego Świrskiego. Kościół posiada szczególnie przykuwający uwagę wystrój- polichromię zaprojektowaną przez Felicjana Kowarskiego. Na sklepieniu znajdują się freski wykonane przez Zofię Iwnicką i Teofila Kuźmowicza z Warszawy przedstawiające 15 tajemnic różańca świętego. W świątyni znajduje się obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem ofiarowany przez Bogdanę z Sapiehów w XVI w. Teren Kościoła zdobią stacje drogi krzyżowej.

Oświata

- **Zespół Szkół w Paprotnia (Gimnazjum, Podstawówka oddział Przedszkolny)**

Turystyka

Trasa Korczewska

Prowadzi przez takie miejscowości Siedlce, Hołubla, Paprotnia, Czaple, Mogielnica, Korczew, Knychówek, Łysów, Niemojki, Przesmyki, Zawady Majówka, Mordy, Ostoje, Krzymosze, Pruszyn, Siedlce. jest to dość krótka trasa, licząca ok 20km, polecana na sobotnie popołudnie dla tych, którzy lubią niestandardowe podlaskie widoki, naturalną przyrodę i nieskażone środowisko. - 125,7 km.

Trasa Paprocka

Z Siedlec wyjeżdżamy ulicą Kazimierzowską, kierując się na Korczew. Jedziemy przez Golice, mijamy most na Liwcu, aż dojedziemy do Hołobli (ok. 18 km). Warto tam zwiedzić Sanktuarium M.B. Przemienienia (w połowie wsi będzie znak kierujący nas na lewo). Następna miejscowość to Paprotnia. Znajduje się tam stary drewniany kościół. Jadąc dalej, tuż za kościołem, zobaczymy znak "Mordy 12", skręcamy w prawo i wyjeżdżamy z miejscowości. Po przejechaniu ok. 150 m dojeżdżamy do krzyżówki. Skręcamy tam w lewo jak wiedzie asfalt. Po przejechaniu kilometra wieś Pluty, następnie Koryciany, Pliszki, Tarków, Kukawki, Głuchówek, Mordy. Po wyjechaniu z Mórd, kierujemy się, niestety ruchliwą drogą w kierunku Siedlec. Jest to odcinek ok 17 km.

Droga Jakubowa

Drogi świętego Jakuba wychodzą ze znanych sanktuariów lub przez nie przebiegają, jednocześnie łącząc kościoły św. Jakuba. Nazywane są często także po hiszpańsku Camino de Santiago. Nazwa ta wzięta się od szlaku pielgrzymkowego do katedry w Santiago de Compostela w Galicji w północno-zachodniej Hiszpanii. W katedrze tej, według przekonań pielgrzymów, znajduje się ciało św. Jakuba Większego Apostoła. Droga oznaczona jest muszlą św. Jakuba - symbolem pielgrzymów i żółtymi strzałkami.

Na wzór drogi hiszpańskiej oraz apelu błogosławionego Jana Pawła II cała Europa zainteresowała się tworzeniem tych szlaków pielgrzymkowych. Otwarcie Drogi Jakubowej Północno-Wschodniego Mazowsza i Podlasia odbyło się 4 lutego 2013 roku w Siedlcach.

Trasa prowadzi od kościoła św. Jakuba w Przesmykach przez teren naszej gminy do miejscowości Jarnice i liczy ok. 100 km długości. Droga została oznaczona symbolami i oznaczeniami typowymi dla europejskiej Drogi św. Jakuba.